

CVETJE

z vrtov
sv. Franciška

Časopis
za
naše verno
ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in
redovnih oblasti izdaja
franciškanska provincija sv. Križa.

XXXIX. tečaj.

II. -12. zvezek.

V Ljubljani 1922.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Vsebina 11.—12. zvezka.

	Stran		Stran
Marijin prihod v nebesa (slika) . . .	121	Bodi svetloba	134
Pismo prečastitega p. provincijala tretjerednikom	122	Popis slik	136
Vsi sveti treh redov sv. o. Frančiška . . .	125	Kako je na sv. Višarjah (z 2 slikama) . .	140
„Pridi, o oče vbožnikov, Darovavec vseh darov, Pridi src svetloba tili“ . .	125	Razgled po serafinskem svetu	142
Asketična šola ali vadnica popolnosti . .	129	P. Kalist Heric, zlatomašnik (s sliko) . .	143
		Priporočilo v molitev	144
		Zahvala za uslišano molitev	144

„Cvetje“ izhaja za nedoločen čas v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 20 K, s poštnino 22 K ali 5 dinarjev in pol.

Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Naročnikom na znanje. Z božjo pomočjo zaključimo s pričujočim zvezkom 39. tečaj Cvetja, z božjo pomočjo bomo s prihodnjim začeli 40ega — pa ne z majhino skrbjo. Pred letom smo upali vsaj nekoliko, da se bo draginja ublažila, sedaj se bojimo, da se bo shujšala. Z dolgom končujemo, z dolgom bomo začeli, znak slabega gospodarstva; edino to nas pri tem tolaži, da teh razmer nismo sami zakrivali; podpira nas pa upanje, da nam bote vsi dosedANJI naročniki tudi nadalje ostali zvesti in da bote vsi voditelji tretjega reda Cvetje priporočali in po svojih močeh širili, vsi tretjeredniki je pa po vsih tretjerednih skupščinah obilno naročili in pri znancih zanj agitirali. Ne čakajte pa s tem na konec leta, začnite takoj; sedaj imajo tudi najbolj ubožni še nekaj v žepu, pozneje bo vedno manj denarja in volje in drugi bodo pritiskali, tako da bote vi prazni ostali. Začnite torej takoj in naročnino takoj pobirajte. Na ta način bote dosegli več uspeha in mi bomo vedeli, koliko naj damo natisniti 1. zvezka prihodnjega tečaja. Skušajte že do 10. decembra poslati naročnino, ali vsaj naznaniti število naročnikov, kar jih bote pozneje dobili, bote pozneje sporočili, za novo pošiljatev denarja bomo pa v 1. zv. nov ček priložili vsem tistim, ki bodo do 10. decembra naročnino že poslali.

Se nekaj težkega nam leži na srcu — kar ne upamo ž njim na dan — pa saj ne bote hudi — mi nismo krivi — radi bi ostali pri sedANJI naročnini, pa je vse dažje: papir, tiskarji, pošta in vse. Zato smo prisiljeni, če hočemo za silo shajati, naročnino za celo leto povišati na 30 kron ali 7 dinarjev 50 par, za pol leta na 16 kron ali 4 dinarje. Za Goriško in druge zunanje kraje cene ne moremo nastaviti, ker je valuta spremenljiva in poštnina zelo visoka. Upamo pa, da za Goričane 5 lir ne bo preveč, Amerikanci bodo pa tudi 1 dolar radi darovali, saj bodo tudi nekateri naših poslali po 40 kron, da bomo še nekaterim bolj ubožnim mogli dajati Cvetje brezplačno kakor dosedaj.

Bog plačaj ves trud našim dopisovateljem in voditeljem, ki ste Cvetje širili in priporočali in vsem dobrotnikom, ki ste nas podpirali. V več krajih ste veliko storili — Bog Vam povrnil!

Spise, dopise pošiljajte naprej do 25. tistega meseca, v katerem Cvetje izide; priporočila zahvale itd. pa do 1. dne prejšnjega.

Odgovor na pismo gospoda Al. Sl. . . . v Br. Pred vsem je treba, da pazljivo preberete: P. Stanislava Škrabca: Jezikoslovni spisi 1. zvezek, snopič 1. str. 50—55, snopič 2. str. 206 in nadaljne, snopič 3. str. 375—378 in 384—386 ter druge razprave na platnicah raznih letnikov Cvetja z vertov sv. Frančiška. Tam bote našli pojasnilo na razne pomisleke glede trdega /, njega izgovor in pisavo. Dokler so vam ti spisi merodajnega našega jezikoslovca tuji, se ne

CVETJE

XXXIX. tečaj. V Ljubljani, november - december 1922. 11.-12. zvezek.

Marijin prihod v nebesa.

Slika v kupoli novoštiftske cerkve na Dolenjskem.

Pismo prečastitega p. provincijala tretjerednikom.

dbor ljubljanske tretjeredne skupščine se mi je prišel po izvolitvi za provincijala poklonit v imenu vseli tretjerednikov. Pri tej priliki so mi zatrdili, da se hočejo tretjeredniki vedno zvesto ravnati po sv. Vodilu ter sè zgledom in molitvijo, in če bo treba, tudi z besedo širiti duha Kristusovega mej svetom. Nihče ni bil teh besed, iz katerih odseva vsa odločnost in otroška vdanost do sv. Cerkve, bolj vesel kot jaz. Saj sem danes bolj kot kedaj preje prepričan, da je ravno tretji red v prvi vrsti poklican, — sv. oče Benedikt XV. so to izrekli — da popelje človeško družbo iz strašno zavoženih razmer zopet nazaj k čednostnemu verskemu življenju, k Kristusu Bogu. In v tem prepričanju me pa še posebno potrjujejo neuspehi raznih poskusov in naporov onih, ki hočejo človeško družbo prenoviti po svojih mislih, ne pa v prvi vrsti s pomočjo sv. vere, večnih resnic in božje milosti. Zdi se mi, da zgodovina teh ljudi še ni dovolj jasno podučila, da vsak kompromis vere z nevero katoliški stvari več škoduje kakor koristi.

Predragi tretjeredniki in tretjerednice! Ne sklepajte nobenega kompromisa sè svetom. Saj je ravno to hotel poudariti tudi sv. apostol Pavel, ko je zaklical kristijanom bivajočim v Rimu: „Nolite conformari huic saeculo — Ne ravnajte se po tem svetu.“ (Rim. 12. 2.) Zato bodi tudi moja prva vam namenjena beseda: „Ne ravnajte se po tem svetu“, ki tiči ves v hudem.

Med svetom živite; vedno ste v nevarnosti, da bi se Vas utegnil prijeti svetni duh. Sè svetom občujete, zato ste v veliki nevarnosti, da se navzamete njegovega mišljenja, njegovih nazorov. Gledati morate pohujšljivo življenje otrok sveta, in kedo more reči, da ni to nevarno za nas vse, ako pomislimo, kako silno moč imajo slabi zgledi na naše mišljenje in življenje? Prebivati morate med skrajno popačenim krščanskim rodом kot nekoč Lot in njegova družina v Sodomi in Gomori. In kedo mi je porok, da ta ali oni tretjerednik, ta ali ona tretjerednica, ne bota posnemala Lotove žene, se obračala nazaj na „življenje v Sodomi in Gomori“ ter okamenela v duhovnem življenju? Ne samo to! Izpostavljeni ste včasih naravnost zlobnim dejanskim napadom in zalezovanju hudobnih ljudi, ki vas hočejo potegniti sè seboj v vrtnec razuzdanosti in greha. Ali smete trditi, da bote vse te preskušnje prestali tako junaško kakor Judita v taboru Holoferna, Suzana na vrtu, egiptovski Jožef v palači Putiferjevi?

Ljudje ste, dasi tudi ste tretjeredniki! Zato mislim, da je upravičen moj strah za Vas, upravičeno pa tudi moje očetovsko svarilo: Otroci sv. Frančiška bežite pred svetom, njegovim napuhom in njegovimi deli! Ne ravnajte se po tem svetu! „Bratje dolžniki smo ne mesu, da bi po mesu živeli.

Ako bote po mesu živeli, bote umrli". (Rim. 8. 12—13). „Modrost mesa je namreč smrt, modrost duha pa življenje in mir.“ (Rim. 8. 6.)

Pa me morda vprašate: Kako naj se pa izognemo duhu sveta in njegovemu kvarnemu krščansko življenje zastrupljajočemu in čednost uničujočemu vplivu?

Tretjeredniki! Tretjerednice! Sv. Vodilo tretjega reda je ono varno zavetišče, kamer ne more strupeni duh sveta, če mu Vi sami prostovoljno ne odprete vrat v svoja srca. Tretjerednik, kateremu je Vodilo res sveto navodilo življenja, ne bo nikedar zašel v pogubno ozračje posvetnega duha, vedno bo znal pravočasno odbiti vsak njegov napad; takega ne bo nikedar okužil duh sveta.

To nam najlepše dokazuje občudovanja vredno življenje pravih in gorečih tretjerednikov nekedanjega in sedanjega časa. Tu ne mislim onih presrečnih Vaših sobratov in sester, katere sv. Cerkev v priznanju njihovih junaških čednosti časti ko svetnike in svetnice, ampak na tiste milijonske trume duhovnih sinov in hčera sv. Frančiška mislimi, ki raztrešeni po deželi in mestih, v javnih in zasebnih službah sè svojim zglednim življenjem „v Kristusu skriti“ širijo pravega duha Kristusovega in na ta način v pravem pomenu besede, kot nekoč prvi kristijani, res apostolsko delujejo med sedanjimi kristijani, katerih mnogi se od paganov ločijo le po imenu.

Tako skrivno tiho delo, ki je brez vrišča, opravljate Vi, predragi tretjeredniki, z molitvijo, z besedo in sè zgledom, je najmočnejša obramba in najboljši zagovor zaničevanega in od mnogih preziranega tretjega reda! Le pogum! Naj Vas ne moti to, če Vas morda novodobni preurejevalci ne upoštevajo, kaker zaslužite Vi in Vaš tretji red; naj Vas ne begajo razni primki, s kakeršnimi Vas obklada svet! Le naprej delujte v smislu sv. Vodila in bote človeški družbi več koristili, kaker vsa reformatorična društva, ki hočejo preosnovati padlo in zašlo človeško družbo, pa ne v prvi vrsti na temelju verskih resnic in milosti božje.

A če Vas, ljubljene sobratje in spoštovane sestre v sv. Frančišku, bodrim k temu skitemu, tihemu življenju po Vašem sv. Vodilu, ne smete misliti, da Vam branim nesti tega duha tudi v razna katoliška, bodisi že prosvetna ali dobrodelna in če hočete tudi telovadna društva. O ne, še celo moja želja je to, a nekaj Vas prosim: Tudi v teh družtvih delujte v luči sv. vere, v okviru sv. Vodila, mirno, tiho, preprosto brez vsakega vrišča, šuma, hrupa po zgledu prvih tretjerednikov, ki so sè svojim taktnim, vljudnim, preprostim, odkritosrčnim, od žive vere prešinjenim nastopom prekvasili takratno človeško družbo. Tudi pri tem delovanju naj Vas vodi pred vsem hrepenenje širiti in utrjevati kraljestvo božje milosti v srcih ljudi, s katerimi sodelujete.

Tretjeredniki! Vsa Vaša reformatorična sila in moč obstoji v tem, da svoje družinsko in družabno delovanje in življenje spravite v soglasje sè sv. Vodilom. To vam namreč daje najbolj zanesljivih smernic za življenje med svetom, a sè smernicami vred tudi milost, da morete odstraniti vse ovire in zapreke, na katere naletite med svetom, ko ga skušate v duhu Kristusovem preosnovati.

Na čem pa boleha dandenes človeška družba? Uživanje v vseh mogočih oblikah, sebičnost, mamon, zaljubljenost v samega sebe so moderne bolezni, ki so se razpasle po celem svetu in vzele človeku vero, z vero nravnost, z nravnostjo pa vsako resnobo in vsako misel na večnost.

Zoper vse te bolezni pa Vam nudi sv. Vodilo izvrstna zdravila, ki jih uporabljajte pri Vašem delovanju doma in med svetom. Privedli bote svet do spoznanja, da so naravna sredstva brez nadnaravnih samo prazne pene, lepe za oko, a brez vsake vrednosti za življenje. Zakaj sv. Vodilo Vam pri naša sadove duha, ki so: „ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, milosrčnost, dobrotljivost, prizanesljivost, krotkost, zvestoba, zmernost, zdržnost, čistost“. Duh pa je, ki mora zavladati zopet nad mesom, katerega dela so: „prešustovanje, nečistost, nesramnost, razuzdanost, sovraštvo, zavist, jeza, boji, prepiri.“ (Gal. 5. 19—23.)

Vaš zgled vestnega in resnega krščanskega delovanja in življenja pri domačem ognjišču in na ulici, v cerkvi in v društvenih dvoranah bodi luč, ki naj razsvetljuje svet, in naj ga prepriča, da more najti edino rešitev v krščanskem življenju vravnanim po božjih zapovedih in resnicah sv. vere. Brez praktičnega krščanstva ni resno misliti na trajno in resnično prenovljenje človeške družbe.

„Zakaj v Kristusu Jezusu nič ne velja, ne obreza, ne ne obreza, ampak novo stvarjenje. In kateri se bodo ravnali po tem vodilu, mir in milost nad njimi.“ (Gal. 6. 15—16.)

Človeška družba potrebuje dandenes živega močnega zgleda krščanskega življenja. Beseda sama je ne gane, ne prepriča. Zato bodi Vaša prva skrb, predragi tretjeredniki, da se zgledom prave in resnične pobožnosti odpirate zaslepljenemu človeku oči, da vidi in spozna svojo zablodo in zmoto. In v tem apostolskem delovanju, ki je dandenes tako zelo potrebno, naj Vas sè svojo priprošnjo in blagoslovom podpira za Kristusom največji reformator, sveti oče Frančišek.

*P. Marijofil Holeček, l. r.
Provincijal.*

Konec in začetek !

Kako pa to? Svet se je najprej začel, konec še le pride, pa ne vemo kedaj — zgornji napis je pravi „narobe svet“. Naše življenje se je pred nekaj leti začelo, konca pa, hvala Bogu, še ni in ga tudi ne želimo tako hitro. Čemu torej s koncem začenjati? Sv. pismo samo se začenja: „V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo,“ kedaj bo konec, tega niti ne pove. — Dragi bravci! Mi uredniki smo zares čudni ljudje — grozno radovedni, večkrat domišljavi, pogosto trmast, včasih povemo več kaker vemo . . . in ne vem, kakšni še. — Nervozni! — Da, da! Nervozni smo, posebno ob koncu leta, če nas dolgovi stiskajo in v začetku leta, če ni dovolj naročnikov, ali veliko takih, ki naročijo, pa čakajo in odlašajo in pozabijo na . . . (saj ste uganili, kaj mislim). Drugo, kar mi srce teži, sem pa povedal na drugi in tretji strani platnic, pa kar tam pogledajte in pazite posebno na besedico „takoj“. Tako sem prav po vseh pravilih s koncem končal, v začetku 1923 bomo pa začeli. Le pridno pomagajte, pa takoj začnite. Od konca je odvisen začetek.

Vsi sveti treh redov sv. o. Frančiška.

rimsko - serafinskem brevirju je 258 svetih in blaženih, od katerih je 141 prvega, 23 drugega, 94 tretjega reda. Ker je pa še veliko število duhovnih sinov in hčer sv. o. Frančiška, katerih sv. cerkev še ni mej svetnike in blažene prištela, zato je dovolila, da smemo obhajati vsako leto 29. novembra praznik vseh svetih in blaženih treh redov sv. F. in je za ta dan tudi podelila popolni odpustek.

Pogled na te množice svetih in blaženih mora na vsakega Frančiškovega otroka blagodejno in tolažljivo vplivati. Število ni majhino. Zgodovinar p. Fortunat Huber*) iz Monakovega je že koncem 17. stoletja naštel šest tisoč marternikov, spoznavavcev, devic in vdov iz treh Frančiškovih redov, ki so v duhu svetosti umrli. Še več bi jih našli v drugi knjigi iz naših časov**.) Neštevilne množice svetih iz treh frančiškanskih redov bi pa gledali, ako bi nam bil dovoljen pogled v nebesa. Koliko? Ne vemo. Upamo pa, če še niso vsi Frančiškovi sinovi in hčere v nebesih, da je vsaj večina in teh je na milijone.

Vsi ti naši sobratje in sestre so živeli na isti zemlji, na kateri živimo mi, imeli so težave in skušnjave, kaker mi, mnogi so bili v slabejših razmerah ko mi, in pomočke zveličanja so imeli našim podobne. Posvetili so se in so sedaj srečni v nebesih. — Tudi mi moremo za njimi priti, tudi mi se lahko posvetimo, če le resno hočemo. Posnemajmo jih v tem, da bomo vsak svoje redovne obljube in Vodilo do pičice natančno izpolnjevali, držali se trdno Frančiškovih nauk in svoje življenje po njih vravnali — pa bomo enkrat svetniki in svetnice v nebesih.

*) Hueber Fortunatus, OFM. Stammenbuch aller Heiligen . . . 1693.

**) Aureola Seraphica.

P. MARIJOFIL HOLEČEK.

„Pridi, o oče vbožnikov, Darovavec vseh darov, Pridi src svetloba ti!“

(Binkoštna sekvencija 2. kitica.)

Težko bi našel kristijana, ki ne bi sè vso silo svojega srca zahrepenel po močni odrešilni roki, ko se zave, kako ubog in slaboten je človek, ko se zave pomena besed sv. apostola Pavla: „Vemo namreč, da vse stvarstvo zdihuje in trpi na porodnih bolečinah prav do sedaj. Pa ne samo ono, temveč tudi mi sami, ki imamo prvine duha; tudi mi sami zdihujemo, čakajoči poslovljenja božjih otrok, odrešitve svojega telesa.“ (Rim. 8, 22—23). Velikosti in obsežnosti vsestranskega človeškega uboštva mi niti ne spoznamo! Kje

naj najdemo pomoč, kje rešitev? Kedo je naš pomočnik, nam pove sv. apostol Pavel z besedami: „Podobno pa tudi Duh podpira našo slabost.“ (Rim. 8, 26.) Kako tolažilno torej, da moremo, smemo in moramo prositi in moliti: „Pridi, o oče vbožnikov!“

Pridi torej k nam, ti, ki nas ljubiš, ki nam dobro hočeš, ti, ki si naš najboljši oče, ti, ki si sama ljubezen, dobrotljivost in usmiljenost! Pridi k nam ti Gospod, „ki deliš slehrnemu, kar hočeš.“ (I. Kor. 12, 11.) Spomnimo se tu pogovora, ki ga je imel Jezus z učenci malo pred trpljenjem: „In jaz bom Očeta prosil in vam bo dal družega Tolažnika, da ostane pri vas na veke, Duha resnice . . . , ker bo pri vas ostal in bo v vas. Ne bom vas zapustil sirot, prišel bom k vam. (Jan. 14, 16—18.) „Ko bo pa prišel tisti Duh resnice, vas bo učil vso resnico.“ (Jan. 16, 13.)

Jezus Kristus nam je torej poslal Sv. Duha, da bi nas preskrbel s vsem potrebnim, nas podučil v skrivnostih sv. vere, nas obogatil z milostmi, obvaroval vsake zmote in nas pripeljal v sveti raj.

Kedo ne bi potem vsaki dan s zaupanjem hitel na to očetovsko srce, trkal nanj in ga klical neprestano: „Darovavec vseh darov!“

Dober oče se nikaker ne more sprijazniti s trpljenjem svojih otrok. Zato tudi Sv. Duh, ko „oče vbogih“, ni gluha za naše prošnje ali slep za naše solze. Prav lepo pravi o dobrotljivosti Sv. Duha Mešler (Meschler): „Sv. Duh je oni zlati rob, čez katerega se razlivajo vse dobrote božje; roka je, ki vedno deli.“ Zakladnik je nebeške zakladnice. Če pogrešamo zdravja, nam ga da; če hočemo nadarjenosti, spretnosti in ročnosti, pri njem jo dobimo. Če hrepenimo po milostih, darovih in svetosti, od njega jo dosežemo. Pri sv. krstu nas je oslobodil suženjstva satanovega, nas sprejel za otroke božje in vlil v naše duše vero, upanje in ljubezen. Pri sv. birni nas je potrdil za vojščake Kristusove. Ako smo milost zgubili, nam jo ponuja v zakramentu sv. pokore. Vsa naša dela, tudi še tako neznamna pred svetom, nagradi, če le mi hočemo, z bleskom nadnaravnosti. On nas razsvetljuje, krepi, osrečuje in osrčuje, da moremo v sv. Cerkvi, ki jo on vodi, doseči večni cilj.

Sv. Cerkev je velika sirotišnica sveta, sv. Duh pa njen vsemogočni in ljubeznivi oskrbnik, ki sprejme vsakega trpina, ki se hoče posluževati dobrot tega nebeškega zavoda.

Te resnice ne smemo nikedar pozabiti. Potem bomo v Sv. Duha neomahljivo zaupali; saj on ne želi nič drugega, kaker da se mi obogatimo z njegovimi milostmi in darovi. Zato bi se zelo motili, ako bi Sv. Duhu pripisovali krivdo, ko vidimo, da so kristijani dandenes tako „ubogi“, da trpe naravnost pomanjkanje na milosti božji. Temu ni vzrok Sv. Duh, ampak mi sami, če nimamo milosti, če nimamo darov, če pri vsi obilici dobrot stradamo, če naše duše umirajo lakote. Le naši malomarnosti, mlačnosti ter neodpustljivi lehkomišljenosti moramo pripisovati krivdo, če gredo milosti Sv. Duha mimo nas, ne da bi le količkanj vplivale na naše duhovno življenje. Tako omalovaževanje milosti Sv. Duha je kaznjivo in bomo dajali tudi o tem enkrat odgovor. O spoznajmo že vender, kako nehvaležen je kristijan,

ki zametuje milost in ž njo zveličanje, in če že ravno tega ne, pa gotovo zmanjšuje svojo blaženost v nebesih.

Pridi src, svetloba ti! pridi in razsvetli nas, da se ne bomo tudi mi trdovratno ustavljali tvojemu vabilu kot so se nekedaj judovski veliki duhovni, farizeji, pismarji in starešine, o katerih poroča sv. pismo: „Ko so pa to slišali — (pridigo sv. Štefana dijakona) — so se togotili v svojih srcih, sè zobmi so škripali, zavpili so z velikim glasom in zatisnili svoja ušesa.“ (Dej. ap. 7, 54, 56.)

Ko govorimo tu o srcu, mislimo si srce le kot središče našega hotenja, hrepenenja in čustvovanja.

Na to trojno lastnost našega srca pa, zelo kvarljivo vpliva naše samoljubje. Ta vpliv postane polagoma tako močan, da samoljubje popolnoma obvlada in naravnost sramotno zaslužni hotenje, hrepenenje in čustvovanje naših src.

Mišljenje, do katerega se je ponižal moderni svet v dvajsetem veku, veku prosvetljenosti in slobode — ki je pa pravzaprav vek najtemnejšega mračnjaštva in najbolj sramotnega suženjstva — nam to jasno potrjuje.

Da hotenje, hrepenenje in čustvovanje našega srca ne zavozi v cestni jarek, nam je treba luči; za to luč prosimo, ko molimo:

Pridi src svetloba ti!

Prva luč, ki naj razsvetljuje naše srce, je ljubezen. Ali nam je pa ta „rogenj“, ki ga je Jezus prinesel na svet in ki naj po njegovi želji vžiga srca vseh, res tako zelo potreben? Da! Prava krščanska ljubezen, katere središče je Bog in v Bogu vse stvarstvo, je našemu srcu tako neobhodno potrebna, da postane naše srce brez nje suženj sebičnosti. Če hočeš vedeti, kaj vse je zakrivila sebičnost, potem se ozri okrog sebe in boš videl, da je ravno sebičnost zastrupila v srcih krščanskih narodov ono lepo, tako vzvišeno pojmovanje o ljubezni do Boga in do bližnjega; prepričal se boš, da sebičnost ovira vsako udejstvovanje načel krščanske ljubezni, tako da svet, ki bi lahko otrl solze trpinov, nima za njihovo ubožstvo drugega ko prezirljiv smeh in mrzlo pomilovanje.

Gorje srcu, v katerem vlada sebičnost! Gorje narodom, ki ne poznajo več krščanske ljubezni! Sv. apostol Janez je dobro poznal blagodejno moč ljubezni; zato odmeva v njegovih listih prava ljubezen: „Otročiči moji, ne ljubimo z besedo in jezikom, ampak v dejanju in resnici.“ (1. Jan. 3, 18.) Prav ima. Ljubezen je oko našega srca, naše volje. Kedor uravna svoje življenje po načelih krščanske ljubezni, ta gotovo ne bo zašel, ker mu je ljubezen zanesljiv kašipot na razpotjih zemeljskega življenja. Prava čista ljubezen — in tako deli Sv. Duh — razširi naše srce takó, da najde v njem prostor Bog sam in v Bogu vsi drugi.

Sv. Frančišek Asiški je bil prežet od take ljubezni. Zato je pa ta Seraf v vsaki najmanjši in najubožniši stvarici zrl odsvit ljubezni Boga in je vsled tega vse tako goreče ljubil, da je vse nazival sestre in brate!

In ta sveta, čista nesebična ljubezen „je po Svetem Duhu razlita v naših srcih.“ (Rim. 5, 5.)

S pravo krščansko ljubeznijo se pa naseli v naša srca tudi mir, ki je drugi žarek nebeške luči, za katero prosimo, kedar molimo: „Pridi src svetloba ti!“

Mir — beseda sveta, beseda osrečujoča! Mir — balzam razdvojeni duši, počitek sladak zbeganemu srcu, hladilno olje skeleči rani, predokus večnega miru!

O mir! Kedo bi te ne želel, ki je enkrat okusil tvoje dobrote, kedó ne hrepenel po tebi, ako te je zgubil, kedó se ne potrudil za te, ki si bistveni znak blaženosti zveličanih!

Ali ni zgodovina človeškega rodu zgodovina iskanja miru? Ali pa moremo tu v pregnanstvu priti do zaželjenega miru? Gotovo, saj bi drugače Bog ne mogel vlti v naša srca tako močnega hrepenenja po miru! A kje je ta mir doma?

„Nemirno je naše srce, dokler ne počiva v tebi, o Bog,“ je rekel veliki sv. Avguštin. Mir srca nam daje le Bog. K Bogu pa pridemo po ljubezni, o kateri pravi sv. ap. Pavel, da je vez popolnosti.“ (Kol. 3, 14.) Kedor torej Boga ljubi, ta se Bogu tako prilagodi, da izgine vsako nesoglasje. V soglasju z božjo voljo pa zadobi naše srce oni „mir, ki presega ves um in ki varuje srce in pamet v Kristusu Jezusu.“ (Fil. 4, 7.) mir, ki ga našteva sv. apostol Pavel med sadovi Sv. Duha: „Sad sv. Duha pa je, ljubezen, veselje, mir.“ (Gal. 5, 22.)

Najzvestejši tovariš in spremljevalec miru je pa veselje. Sv. Duh je namreč, ker je Bog ljubezni in miru, tudi začetnik veselja na zemlji in višek blaženosti v večnosti.

Lahkoživi svet ni tega mnenja. On smatra našo vero za vero žalosti, čmernosti, črnoglednosti in svetožalja, kristjane pa za mračne ljudi. A to mnenje sveta je zelo napačno. Svetniki, torej kristjani, ki so gotovo najbolj globoko prodrli v bistvo Kristusovega nauka, temeljito proučili dolžnosti, ki jih nalaga človeku vera in ki so koliker mogoče strogo in vsestransko udeleževali vse te nauke brez izjeme, nam kažejo, da je vera Kristusova vera, ki prinaša človeku polnost veselja, miru in prave sreče.

Vsi svetniki in svetnice sv. katoliške cerkve so bili „kaker neznani in vender znani, kaker umirajoči in vender živeči, kaker žalostni, a vender vselej veseli.“ (II. Kor. 6, 8—10.) Če bi bila sv. katoliška vera vera črnoglednih in černih ljudi, pustolovcev in sanjačev, ne bi mogla kazati na tako ogromno kulturno in socijalno delo, ki ga je ona prva začela, ga vselej vršila in ga še vrši, dasi ji od vseh strani stavijo ovire in ji kratijo slobodo. —

Ljubezen, mir in veselje so tisti trije čudoviti žarki nebeške luči, s katerimi Sv. Duh tako blagodejno vpliva na naše hotenje, hrepenenje in čustvovanje. Kedo še ni občutil tega mogočnega vpliva?

Kristjan, katerega razsvetljujejo ti trije žarki, lahko in rad moli, se ne naveliča službe božje in se ne vtrudi v „hoji za Kristusom,“ brez težave

spolnuje vso voljo božjo; saj je „njegov delež držati se postave Gospodove.“ (Ps. 118, 57.) Ker se drži postave Gospodove, vživa velik mir. „Velik mir imajo, ki ljubijo zapovedi Gospodove.“ (Ps. 118.) „Njegova duša se raduje v Gospodu ter se veseli svoje rešitve.“ (Ps. 35, 9.) „Pije od obilnosti njegove hiše in Bog sam ga napaja s potokom svoje radosti.“ (Ps. 36, 9.)

Kristijanu, ki ga razsvetljuje Sv. Duh sè svojo lučjo, je svet pretesen, premalen, koten, prevbog, da bi se čez mero in brez prave potrebe ukvarjal z njim, ali da bi v njem iskal svojo zadovoljnost in srečo. Živi sicer na svetu, a njegova duša se mudi v nebesih pri Bogu, tam v pravi domovini, kjer ga vleče srce sè vsemi silami. Godi se mu kaker psalmistu, ki vzklika: „Kaj namreč imam v nebesih, in kaj hočem na zemlji, kaker tebe? Naj tudi premine moje telo in moje srce, Bog je Bog mojega srca in moj delež na veke.“ (Ps. 72, 24, 25.) Godi se mu ko Judom, ki so „sedeli ob babilonskih rekah in so jokali ob spominu na Sijon ter niso mogli peti pesmi Gospodove o tuji deželi.“

O Sv. Duh, „ki se oziraš na nizke v nebesih in na zemlji, ki vzdigneš ubožca iz prahu in ga potegneš kvišku iz blata, da ga postaviš med poglavarje svojega ljudstva“ (Ps. 113. 5—7.), pridi, pridi „oče vbogih, darovavec vseh darov, pridi src svetloba,“ razsvetli tudi nas, da spoznamo neprecenljivo vrednost tvojih mišlji, da zanjo prosimo in ž njó sodelujemo.

P. KAJETAN KOGEJ.

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

DRUGI DEL.

O ovirah popolnosti.

(Dalje.)

10. Mlačnost — ovira krščanske popolnosti.

v. pismo posebej omenja, da so na Oljiski gori apostoli spali mejtem, ko je Jezus molil. Kako zoprno je bilo Jezusu to spanje, spoznamo iz njegovega opomina: „Niste mogli eno uro čuti z menoj?“ (Mat. 26, 40.)

To spanje učencev nas spominja dušne zaspanosti, ki ji navadno pravimo mlačnost. Ta je pa velika ovira kršč. popolnosti.

Tudi nji moramo posvetiti nekaj vrstic. Povedali bomo: kaj je mlačnost, našli bomo nekatere znake mlačnosti, dokazali bomo, da je mlačnost velika ovira kršč. popolnosti in navedli bomo nekatera sredstva zoper mlačnost.

a) *Kaj je mlačnost?*

Kar je sušica za telo, to je mlačnost za dušo. Dosti imamo duhovnih knjig na razpolago, ki se vso resnobo svarijo pred mlačnostjo, ne da bi ravno natančno označile, kaj je mlačnost. Ker so te vrste spisi velikokrat premalo jasni, se marsikatera duša po nepotrebnem vznemirja, če ni tudi ona v tem nevarnem stanju.

Mlačnost je neki stud in gnjus nad resnobnim prizadevanjem za čednost. Tako prizadevanje je združeno s trudom in težavnim naporom. Teli težav in truda se mlačni boji; naveličal se je, ne mara se več truditi, noče si več sile delati. Vender pa je treba stvar omejiti, da se kedo brez potrebe ne plaši. Če kedo včasih čuti gnjus in stud nad duhovnim življenjem in ima nekak strah pred premagovanjem, to še ni nesrečno stanje mlačnosti, ki se ga po pravici bojimo. (Auf Kalvarias Höhen 129 . . .)

Stud nad duhovnimi reči more biti nekaj trajnega, ki se vleče skozi cele tedne, mesece in lahko tudi leta. Če dotična oseba, ki čuti ta stud, nima nobene resne volje, da bi se vzdignila iz dušnega spanja in si tudi iz svojega žalostnega dušnega stanja ne dela nobene vesti več, tak človek je mlačen v polnem pomenu besede.

Z mlačnostjo ne smemo zamenjati dušne suhote. Pri dušni suhoti se tudi javlja neki stud nad duhovnimi reči, vender pa je med eno in drugo velikanska razlika. Pri mlačnosti je ta zopernost nekaj trajnega, prostovoljnega, brez posebnega vznemirjenja vesti; pri dušni suhoti pa to stanje navadno ni trajno, ni prostovoljno (popolnoma nikoli) in dela dotičniku velike težave in vznemirjenje. Pri posameznih more tudi dušna suhota trajati delj časa, po več let; a pri teh je volja vedno trdna in se odločno vstavlja mlačnosti.

Mnogi svetniki so trpeli na dušni suhoti. Sv. Terezija skozi več let ni prejela nobene tolažbe iz svojih molitev, prejemanja sv. zakramentov in drugih pobožnosti. Njena zapuščenost je bila toliko, da se komaj da izraziti, a je rayno tisti čas najbolj napredovala v popolnosti.

Kedor samo tu in tam, kak dan ali kak teden pade v kakšno popustljivost, pa se hitro zdravi, prosi Boga odpuščanja, mu je težko pri srcu, se priporoča Bogu za pomoč in dela trdne sklepe poboljšanja, njegovo srce je še zdravo in nikakor še ne mlačno.

Prerok Elija omaguje v svoji gorečnosti.

Prerok Elija je moral bežati pred obličjem hudobne kraljice Jezabele. Ta ženska se je zarotila, da mora biti Elija v 24 urah mrtev. Elija zbeži v puščavo, kjer se vleže pod brinje. Loti se ga taka potrlost in zapuščenost, da si zaželi smrti. Zdi se mu, da je brezvspešen ves njegov trud, da zastoni dela za svojega Boga v Izraelu. Gospod Bog pa, ki svojih služabnikov ne zapusti v njih zapuščenosti, mu je poslal angela, ki ga je spodbudil k novi gorečnosti. (3. Kralj. 19, 4. 5.)

Iz tega zgleda spoznamo, da se nekakšne utrujenosti v duhovnem življenju tudi najbolj goreči ne morejo otresti. Apostol narodov, ki je bil vsaki čas pripravljen dati kri in življenje za svojega Boga in bližnjega, se je vender včasih čutil onemoglega, kaker sam o sebi toži: „Čutim pa drugo postavbo v svojih udih, katera se bojuje zoper postavbo mojega duha, katera me deva v sužnost pod postavbo greha, katera je v mojih udih!“ (Rimlj. 7, 23.)

Ljubi tretjeredniki! Iz vsega tega posnamemo resnico: ako se vstrajno vojskujemo zoper greh in resno trudimo Bogu služiti, nismo mlačni, ampak pri vseh človeških slabostih goreči kristijani.

b) Znaki mlačnosti.

Duhovni voditelji in pisatelji navajajo polno znamenj mlačnosti. Kaker pa znaki mlačnosti niso vsi enako veliki in nevarni, tako tudi mlačnost ni pri vseh enako velika in nevarna. Čim več znakov ima kedo na sebi in čim bolj so vkoreninjeni v duši, tem večja je mlačnost, tem bolj je nevarna. —

Nekatera mlačnost je bolj lahkega značaja, ki duše ne postavlja naravnost v nevarnost pogubljenja, ampak le ovira popolnost; druga je pa zelo huda in težko ozdravljiva; v takem stanju lahko vsaki hip zabrede v smrtni greh.

Kateri znaki so bolj popolnosti nasprotni in kateri poleg tega še posebno ogrožajo dušno zveličanje, se ne da tako strogo ločiti, ker segajo eden v drugega in kar je pri enem le ovira popolnosti, to je lahko pri drugem že začetek pogubljenja.

Predočimo si nekatere znake mlačnosti:

1. Mlačni so vsi oni kristijani, ki se hočejo varovati samo smrtnih grehov, prav nobene skrbi pa nimajo za prostovoljno storjene odpustljive grehe. Mlačen kristijan še vrši svoje dolžnosti, pa površno in brez prave resnobe in višjega namena. Pri sv. maši komaj vjame glavne dele; pri pridigi je z mislimi drugod, kar pa vjame, obrača bolj na druge kot nase; pri sv. obhajilu je več zunanjosti kot notranjosti. Mlačnost celo upliva na telesna dela: v svojih opravilih je zanikern, nereden, stori, kar ravno mora storiti. Pri težavnejših opravilih je poln nevolje, se rad pritožuje, vnet pa je za posvetnost.

2. Znamenje mlačnih so njih prostovoljno razmišljene molitve; usta nekaj blebetajo, duh pa tava povsod drugod, le pri Bogu ga ni. Njim veljajo Jezusove besede: „To ljudstvo me časti z ustnicami, njih srce je pa daleč od mene.“ (Mat. 15, 8.) — Pa boš mogoče odgovoril: Meni ni mogoče zbrano moliti! To, kar praviš, ne drži. Zmirom zbrano moliti, je res nemogoče; da bi se pa ne dalo nič z duhom in srcem opraviti, v tem pa nimaš prav. Nekateri svetniki so res tožili, da jih pri molitvi motijo tuje misli; toda ne smeš pozabiti, da so se oni vselej borili zoper raztresenost. Pri pravih služabnikih božjih se neprestano opazuje trdna volja in prizadevanje, da hočejo dobro moliti. Glej, ta trdna volja, to prizadevanje, da hočejo molitev dobro opraviti, je že lepa pobožnost. Kedor pa pri molitvi samo

nekaj na videz stori, duh in srce sta pa prazna in mrtva, in poleg tega še tudi telesno zadržanje ni povsem zgledno, taka molitev je mlačna.

3. Poseben znak mlačnosti je nadalje prejemanje sv. zakramentov brez sadu in dušnega napredka. Duša, kateri so najsvetejše reči nekaj vsakidanjega, je mlačna in ni več daleč od smrtne greha, ako že ni v njem.

4. Razen teh znamenj je še nebroj drugih pogrškov, v katere padajo mlačne duše dan za dnevom. Ravno te napake, ki se vedno in redno ponavljajo, so po mnenju sv. Alfonza glavni vzrok mlačnosti. Svetnik te vsakidanje napake tudi našteva po sledečem redu: izrazi nevolje, laži, mrmranje in godrnjanje, sladkosnedenost, kletev, mržnja do bližnjega, gostobesednost, radovednost, neredno nagnenje do nališpane obleke, časti in dobrega imena, samoljubje. (Christl. Vollkh. 85.)

5. Še enega znamenja, ki se javlja pri mlačnih tretjerednikih, ne smemo prezreti. — Mlačen je tretjerednik, če svoj red prezira, Vodilo malo vpoštevaja in ga lahkomišljeno prestopa; ali pa glavne dolžnosti tretjega reda vrši iz gole navade površno in brez vsake pobožnosti. Dobro vem, da se pri tolikih skrbih in opravkih, ki jih imate vsaki dan, more kedaj dogoditi, da na to ali ono dolžnost Vodila pozabite. Dokler vam je žal, da ste eno ali drugo opustili in imate voljo tega v prihodnje ne več storiti, ali si mogoče še sami kako pokoro naložite za prestopke, — niste še mlačni tjetjeredniki.

Če si pa ko tretjerednik misliš: tretji red ne veže pod grehom — in se za Vodilo nič ne meniš, bodi prepričan, da nisi le mlačen tretjerednik, ampak tudi mlačen kristijan, zakaj kedor v malem ni zvest, tudi v velikem dolgo ne bo.

Sv. Marija Magdalena Paciška in redovno vodilo.

Ta svetnica je svoje redovno vodilo višje cenila, kaker vsako še tako visoko premišljevanje in zamaknjenje. Imela je navado govoriti svojim sestroam: „Če storimo, kar vodilo od nas zahteva, smo gotove, da spolnujemo božjo voljo, da si naklanjamo dopadajenje Najvišjega in si zbiramo zasluženje za nebesa. Če se pa ravnamo po lastni volji in lastnem prepričanju, nimamo te gotovosti.“ (Kalvar. Höhen. 140.)

Po zgledu sv. Marije Magd. Paciške se drži tudi ti zvesto redovnega Vodila. Če to vestno izpolnuješ, si lahko gotov, da nisi mlačen. Dober tretjerednik še nikoli ni bil mlačen kristijan!

c) Mlačnost je huda ovira kršč. popolnosti.

Ko je Jezus stopil v Jajrovo hišo, je rekel: „Deklica ni mrtva, ampak spi.“ (Mat. 9, 24.) Mnogim izmej nas bi mogel Jezus reči iste besede: Ni sicer mrtev, ampak spi. Spanje je podoba smrti. Spanju se primerno prispodablja mlačni stan duše. Kedor spi, je tak, kaker da več ne živi, ker ne ve, kaj se ž njim godi; vender pa ni mrtev, saj še diha in je duša v njem. Tako tudi mlačen ni ne živ in ne mrtev, ni sovražnik in tudi ne prijatelj božji, je tako v sredi med duhovnim življenjem in duhovno

smrtjo. Goreč kristjan z veseljem opravlja službo božjo in v njegovem srcu se pobožnost tako vkorenini, da ne more v njem pognati plevel posvetnosti; nasprotno se pa mlačno srce vedno bolj ohlaja in slednjič lahko popolnoma otrpne. Človeško srce se more primerjati vodi na ognjišču. Če imamo vodo pri ognju, se voda razgreje in postane vroča. Dokler je voda pri ognju in ogenj zadosti živ, ostane voda gorka, ko pa ogenj ugasne, se ohladi tudi voda. Tako je tudi z nami. Dokler smo goreči, je naše srce pripravno za napredek v popolnosti; če pa gorečnost odjenja, postane srce ohlapno in mlačno.

Posebnost mlačnih je to, da se za odpustljive grehe ne menijo — in prav to jih ovira v popolnosti. Čim več je malih grehov v srcu, čim globokeje korenine so pognali, tem večja je ovira popolnosti.

Kedor je v smrtnem grehu, ni več mlačen, tak je že mrzel. Kedor stori kak mali greh iz človeške slabosti in ne privoli popolnoma vanj, tudi še ni mlačen. Brez posebne milosti božje se namreč človek ne more obvarovati vsakega malega greha. Odkar je bil prvi greh storjen v raju, si celo misliti ne moremo pobožnega življenja brez srčnega in vednega vojskovanja; in ravno tega vojskovanja se mlačna duša boji.

Tudi svetniki so padali v človeške slabosti. „Sedemkrat pade pravični, in vstane.“ (Preg. 24, 16.) A ti grehi niso premišljeni, so storjeni v naglici in iz človeške slabosti. Pravični svoje padce hitro obžalujejo, prosijo Boga odpuščanja in trdno sklepajo rabiti večjo čuječnost. Taki pogreški ne store človeka mlačnega in tudi niso ovira krščanske popolnosti.

Bog sam dopusti, da celo popolni kristijani kaj malega zagrešijo, da se tem bolj ponižujejo, da prosijo Boga odpuščanja in pomoči in z naprej zavedoč se svojih slabosti, tem večje zaupanje stavijo v Boga.

Drugače pa je s kristijani, ki vedno padajo v svoje stare, priljubljene grehe, pa vse to za malenkost imajo. Mlačneži te vrste nimajo nad njimi nobenega studa, nobenega resnega obžalovanja in tudi nobenega poboljšanja. Nikoli ne premišlujejo, kakšna sredstva naj bi rabili, da bi gorečnejši postali v božji službi. — Mali grehi se zmiraj globokeje zarivajo v njihovo srce in ga polnijo; Bog pa se vedno bolj odmika od njih.

Pomenljiva slika.

V neki cerkvi na Nemškem se nahaja stara slika sè sledečim vsporedom: V ospredju je cesar s krono na glavi in poleg napis: „Jaz vas vse vladam.“ Poleg njega stoji papež s tiaro (trojna krona) na glavi, nad njim sledeči napis: „Jaz vas vse učim.“ Za papežem je naslonjen na svoj meč vojščak z napisom: „Jaz vas vse branim.“ Zraven njega je kmet s plugom v roki in pod njim napis: „Jaz vas vse živim.“ Tako se vrstijo podobe druga za drugo. Čisto v ozadju se pa nahaja peklenšček, držeč v roki samokolnico z napisom: „Jaz pa vas vse poberem, če ne boste spolnjevali svojih dolžnosti, ki jih imate do Boga, bližnjega in samega sebe.“

Ali ni to res pomenljiva slika? Slika hoče to-le povedati: Vsak stan ima svoje dolžnosti in opravila. Kedor jih vestno vrši, je popoln in ima pravico do nebes; kedor jih mlačno opravlja, je nepopoln in ga čakajo vice, kedor jih pa zanemarja, zanj je že pripravljena peklenska samokolnica. (Jugendschrift. Christof v. Schm.)

Bodi svetloba.

9. ugovor: Cerkev prepoveduje nasprotne časopise zato, ker se boji za svojo nadoblast.

ak in podoben ugovor slišite ali tudi berete proti koncu vsakega leta, zlasti, če agitirate za katoliško časopisje. Če rečeš, da to ni res, da je Cerkev dolžna braniti sv. vero, ki jo nasprotni časopisi napadajo, tedaj si lahko gotov, da boš slišal iz ust somišljenikov demokratske stranke: „Mi spoštujemo vsako vero“ *) in iz ust socialnega demokrata izjavo: „Vera je zasebna stvar.“ Obadva pa bosta podkrepila svojo trditev s stavkom: „Cerkev prepoveduje nasprotne časopise zato, ker se boji za svojo nadoblast.“ — Ker se bliža leto svojemu koncu in je potrebno, da je vsak katoličan pripravljen na ugovor, zato sem napisal tukaj nekaj trditev iz veri nasprotnih časopisov, dodal pa takoj zraven nauk sv. Cerkve, da boš sam lahko spoznal, kje je resnica in kje je ni. Navedel bi jih lahko še mnogo več, toda g. urednik pravi, da nima prostora, zato kar začnem s primerjanjem:

Kriv nauk:

„Zdravnik, ki trdi, da verjame v lurške čudeže, more biti samo dvoje: Duševno nenormalen, torej tudi za svoj poklic nesposoben ali pa hinavec.“ („Naprej“ 23. 4. 1922.)

„Sv. Trojica, Bog Oče, Sin in Sv. Duh je nesmisel, ker uči, da je eden Bog v treh osebah. Vsi trije pa so zopet samo eden.“ („Naprej“ 26. 4. 1922.)

„Pri šmarnicah se vrši boj za obstanek lene in požrešne kaste ljudi, ki

Sv. kat. Cerkev uči:

„Če bi kedo trdil, da se noben čudež ne more zgoditi . . . ali da se čudeži ne morejo z gotovostjo spoznati, bodi izobčen.“ (Vatikanski cerkv. zbor. can. 4. o veri.)

Katoliška cerkev uči, da so v Bogu ena božja narava in tri osebe. — „Če bi kedo trdil nasprotno, naj ga vsi zavrnejo kot krivoverca.“ (Lateranski cerkv. zbor. o zmoti opata Joahima.)

Kristus je učil, s koliko ljubeznijo moramo ljubiti blaženo Devico Ma-

*) Na to trditev se ob priliki še povrnemo. Vsake vere ni mogoče spoštovati, ker je mogoče spoštovati le resnico, resnična pa more biti le ena vera, zato ni mogoče vseh spoštovati, ampak le resnično.

živijo od žuljev in možganske teme nevedne mase." („*Naprej*“ 9. 5. 1922.)

„Alkohol je naš bog! Nobene svete maše ne opravijo brez vina . . . Hudič, ki mu pravimo Alkohol, se je prikradel na naše oltarje, da ga ljudstvo časti kot svojega Odrešenika in Zveličarja!“ („*Naprej*“ 23. 5. 1922.)

Procesije sv. Rešnjega Telesa so „dokazi ljudske nezrelosti in verskega fanatizma.“ („*Naprej*“ 24. 6. 1922.)

Dr. Vidušič (pripadnik reformne hrvatske cerkve) priporoča :

1) Pri izboru župnika in škofa naj bi sodeloval narod, ki bi na ta način imel dušnega pastirja po svoji volji, ne pa po volji Rima.

4) „Upravičena je zahteva mladih duhovnikov, da se jim dovoli ženitev.“ („*Slov. Narod*“ 13. 8. 1922.)

Jezus v Indiji.

„Ni izključeno, da je Jezus v mladosti zapustil svojo domovino in šel v šolo k slovečim mistikom Indije . . . Ako so Notovičevi (orijentalist, ki je skušal to dokazati) podatki zanesljivi, potem nam poleg drugih važnih zaključkov nudijo dokaz, da so vsa

rijo, ko je rekel Janezu in vsem kristijanom: „Glej, tvoja mati.“ (Jan. 19, 27.)

O Jezusu je zapisano: „In je vzel kelih, se zahvalil in jim dal rekoč: Pijte iz njega vsi! Zakaj to je moja kri nove zaveze, katera bo za njih veliko prelita v odpuščenje grehov. Povem vam pa, da odslej ne bom pil od tega sadu vinske trte do tistega dne, ko ga bom novega z vami pil v kraljestvu svojega Očeta.“ (Mat. 26, 27—29).

„Če bi kedo trdil, naj se Kristusa edinorojenega Sinu božjega v svetem zakramentu sv. Rešnjega Telesa ne časti tudi sè zunanjim božjim češčenjem . . . in naj se ga po hvalevrednem in splošnem obredu in navadi sv. Cerkve slovesno ne nosi okrog v procesijah, bodi izobčen.“ (*Trid. cerkv. zbor. can. 6 o sv. R. T.*)

1) Komer je znana cerkvena zgoda-vina ve, da so ravno vsled sodelovanja ljudstva, ki se da podkupiti, pri volitvah župnikov in škofov zakrivili, da so bili nekateri slabi izvoljeni. Odtod nekateri slabi škofje in papeži.

4) „Če kedo trdi, da se kleriki, ki so posvečeni, morejo poročiti, bodi izobčen.“ (*Trid. cerkv. zbor. can. 9, o zakramentu zakona.*)

V sv. pismu beremo: „In je ž njima šel in prišel v Nazaret in jima je bil pokoren . . . In Jezus je rastel v modrosti in starosti in v milosti pri Bogu in pri ljudeh.“ (Luk. 2, 51, 52.) „Odkod ima on tako modrost in čudeže? Ali ni tesarjev sin? Ali se njegova mati ne imenuje Ma-

verstva izšla iz enega vira. Da pa je — v katolicizmu mnogo potvorjenega budizma, spoznamo, če primerjamo nauke obeh.“ („Jutro“ 7. 9. 1922.)

Kar se tiče osebe Kristusove, sklepa Mozorov (ruski filozof), da se je krščanstvo pojavilo že precej časa pred Kristusom. Krist se je po njegovem astronomskem raziskovanju rodil v IV. stoletju in je umrl 21. marca leta 368. („Naprej“ 20. 9. 1922.)

rija?“ . . . „Odkod ima tedaj on vse to?“ (Mat. 13, 54—56.) (Z izrazi: „Ni izključeno, da . . .“ „Ako so N. dokazi zanesljivi, potem . . .“ „No potem je Jutrova trditev zelo šepava. (Op. ured.)

Sv. Pismo pravi: „Prigodilo se je pa tiste dni, da je povelje prišlo od cesarja Augusta, da naj se popiše ves svet. To popisovanje je bilo prvo pod Cirinom oblastnikom v Siriji . . . Šel je pa tudi Jožef iz Galileje v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem . . . da bi se popisal z Marijo.“ (Luk. 2, 1—5).

Cirin je bil oblastnik v Siriji l. 748 u. c. (Jos. Fl. Ant. 17, 13, 5 Bell. Jud. 2, 8, 1.) Zgodovina se torej ujema s sv. pismom, z Mozorovim in Naprejevim mnenjem pa ne.

Že iz teh maloštevilnih trditev bo slehrni izmej bravcev lahko spoznal, da uči resnico katoliška Cerkev, ki prepoveduje protiverske časopise zato, ker hoče svojim vernikom ohraniti vero; spoznate pa tudi, da govore napak tisti, ki pravijo, da Cerkev prepoveduje časopise zato, ker se boji za svojo nadoblast. Jasno ti je tudi, kako plitva in šepava je izjava demokrata, ki pravi, da spoštuje vsako vero, tvojo pa v časnikih zasmehuje, in koliko resnice je v izjavi socialista, ki pravi, da je vera zasebna stvar, pa jo kljub temu vlačijo v javne politične časopise, namesto da bi jo pustil pri miru, kaker poštene ljudi zasebnih stvari in zadev ne vlačijo v javnost.

P. Angelik.

Popis slik,

ki jih je naslikal frančiškan p. Blaž Farčnik, leta 1921—1922 v kupoli novoštiftske cerkve pri Ribnici na Dolenjskem.

Pred vsem moramo pripomniti, da označenih slik tu ne popisuje strokovnjak, ampak preprost človek, ki sodi slike po svojem okusu in znanju. Tehnike se ne dotika, pač pa skuša odkriti duha in življenje, ki ga je našel v teh slikah.

Dalje opozorimo, da je ladja cerkve pri Novi Štifti na Dolenjskem osmerokotna stavba s kupolo, ki meri od tal do vrha 24 m. Celotno višino ladje s kupolo moremo razdeliti na tri dele: 1.) spodnji del, ki sega od tal do okrajnika ali napustka, 2.) srednji del, od okrajnika do kupole; ta je kakih pet metrov visok navpičen zid za okna, 3.) ku-

pola nad tem zidom, ki bi ji mogli reči kapa; ta se proti vrhu zožuje in ima na vrhu tri metre visok nastavek, ki ji znanstveniki pravijo laterna, skozi katero prihaja svetloba od zgoraj. Kupola in srednji zid je na novo slikan, in to tukaj popisujemo; spodnji del ladje bo še le dobil svojo olepšavo.

Ker je cerkev osmerokotna stavba, je tudi kupola razdeljena na osem delov ali osem sten; posamezne stene ali polja ločijo rebra, ki vzdružujejo oblokano kupolo. Ker se rebra z vloženiimi polji stekajo na vrhu skupaj imajo posamezna polja obliko prereza stožca, katerega špica je odrezana. Da si bolj lahko predočujete to kupolo, vzemite za primer razpet dežnik, katerega notranjo stran je treba poslikati. Železne paličice so rebra, med njimi razpeto blago so osmera polja, zgornja špica palice je nastavek na kupoli ali laterna. Če pritrdiš na obod dežnika špice ali kako drugo blago tako, da visi dol, je to srednji del ladje ali stene z okni.

Poglejmo najprej slike v kupoli (na stropu). Cerkev je posvečena Marijinemu vnebovzetju. Zato je slikar vse delo posvetil tej skrivnosti. Ko stopiš v cerkev, ti nehote uteče pogled na lepo, veliko sliko v nebovzetja device Marije, oblečeno v erdečo od vratu do tal segajočo obleko, ogrnjene v moder plašč, na glavi ima pa lehak, prozoren, čez pas segajoč pajčolan. Roki dviga in razprostira kvišku, pogled ima obrnjen na nasprotni steni nad orgljami naslikano presv. Trojico. Marija stoji na oblakih, ki jih angeljčki obkrožujejo in od spodaj kvišku porivajo; dva večja angelja pa plavata ob vsaki strani Marijine podobe držéča venec, ki se vije dalje v naslednji dve polji. (Glej sliko na prvi strani tega zvezka.)

Cela kupola nam predstavlja radost nebeščanov v trenutku, ko je Marija v nebesa prišla. Vsi deveteri kori angelov so zbrani. Prav zgoraj so male glave s peruti, potem so vedno večji, v petem in nadaljnjih krogih so že cele angeljske podobe, v osmem imajo na glavah vence iz belih in erdečih rož, in se držijo za roke kakor otroci pri veseli igri razvrščeni v nepretrgani vrsti skozi prva tri polja, drugi pa imajo razna opravila: ovijajo vence okoli nebeške Gospe, nekaj jih vsipa erdeče rože na Marijin grob zopet drugi godejo na razna godala in prepevajo ali nosijo trakove raznih presv. Trojico in Marijo poveljujočih napisov v latinskem in slovenskem jeziku. Vsa nebesa so po koncu, vsi nebeški duhovi so polni radosti. Sprednje tri vrste angeljev so naravnost zaposleni sè slavnostnim sprejemom presvete Device, in sicer: najmanjši spodaj jo neso na oblaku kvišku, na drugi strani kupole prepevajo „Ave, Ave — Ti slava Jeruzalema — Pridi, Pridi boš kronana“, drugi med njimi godejo in rajajo. Druga vrsta angeljev jo obdaja z vencem, tretja vrsta z venci na glavi je pa poslana Mariji naproti ko njeno častno spremstvo. Zadnji angelj na vsakem koncu te vrste pa vabi (na Marijini levici) očake, (na desnici) preroke, naj hite Mariji naproti.

Slikar pa nam kaže tudi druge nebeške prebivavce, ki poveljujejo ravno kar došlo nebeško Gospo. V prvem polju je, kaker smo rekli Marija z angelji, na desno in levo temu sledečih so angelji. V drugem polju na epistelski strani že hiti prvi in najmlajši med očaki, — sv. Jožef, svoji nevesti naproti; za njim gre sv. Ana, Marijina mati, postarna ženica, nekoliko upognjena pa vesela; potem sledi sv. Joahim, Marijin oče; na to gredo: pokončna visoka postava Aronova, častitljivi postavodavec Mojzes in drugi

očaki. Angelj plavajoč nad glavo sv. Jožefa naznanja, kedo so vsi ti; na traku nosi napis: „Kraljica očakov“. Vrsta očakov se nadaljuje in ima svoj zaključek v Adamu in Evi, ki sta naslikana na tretjem polju epistelske strani. Adam se čudi, Eva stoji za njim; oba pa občudujeta Marijo in gledata nanjo ko na boljšo mater človeškega rodu, ki je „lepa ko zarja, izvoljena ko sonce“.

Adam in Eva stojita precej višje, ko osebe v prejšnjem polju, ker se tu nadaljujejo le zgornji kori angeljev, spodnji kori se pa bavijo s pripravi za sprejem in na kronanje. Pod oblakom, na katerem stojita Adam in Eva, je več angeljev, ki držijo trak z napisom: AVE, AVE, levi konec traka je tako zasukan, da AVE skozi proseva in se bere: ΕΛΥ. Pozdrav velja Mariji, pa spominja tudi na Evo, ker se AVE od zadaj nazaj bere EVA. Ob desnem robu te slike so trije angelji, ki godejo na gosli, harfo in mandolino in spremljajo petje družih angeljev: vstani, hiti, pridi, prijateljica moja pridi, pridi ter tvorijo zvezo sè zadnjim poljem, na katerem vidiš sliko presv. Trojice.

Glejmo evangelijsko stran kupole. Omenili smo že, da je na srednjem polju slika Marije vnebovzete, v naslednjem pa štirje veliki angelji z vencem. V drugem polju poleg tega je skupina prerokov. Na prvem mestu je sv. Janez Krstnik, ki gleda na Marijo, s prstom pa kaže na Sina v sliki presv. Trojice. Stoji pa Janez sam zase na posebnem oblaku in ima napis: „Glejte Jagnje božje!“ Na drugem oblaku v istem polju so veliki preroki. Izaija sedi na oblaku, ima na kolenih svitek pisanja z besedami: „Gaudens gaudebo in Domino“, (ki so zapisane v njegovem prerokovanju pogl. 61, vrsta 10.) „Radujoč se bom veselil v Gospodu“; to so začetne besede sv. maše na praznik brezmadežnega spočetja: slikar jih je prav primerno tu navedel, ker označi ž njimi osebo preroka in namigava na Brezmadežno, ki je z vnebovzetjem dosegla najvišje veselje. Izaija gleda na Ezekijela, ki je poleg njega, ta se pa ozira na Izaija; oba sta gledala v duhu Mesijevo mater in jo sedaj vidita z dušo in telesom v nebesa vzeto. Jeremija gleda po nebesih in strmi nad velikim veseljem, ki je vse prevzelo. Danijel zre zamišljen v knjigo, držeč jo na kolenih. Mali preroki, takoj za velikimi, niso posebej zaznamovani in se zgubljajo v daljavi ter segajo v naslednje polje. Nad preroki je angelj z napisom: „Kraljica prerokov“. Mali preroki so raznotero naslikani: eni sedijo, drugi stojijo, ta piše, oni gleda po nebesih, tretji razprostira roke v znak začudenja, četrti je zamišljen, vsi se pa zavedajo slovesnega trenutka Marijinega vnebovzetja.

V tretjem polju na evangelijski strani ste dve glavni Marijini predpodbobi Judita in Ester. Judita je praznično, skorej bi rekli nečimrno oblečena, kakršna je stopila pred mogočnega zatiravca svojega naroda, da bi našla milost. Za lase drži v levi roki odsekano Holoferново glavo, v desni meč. Spodaj vidiš angelja, ki ima na traku zapisano: „Judita, ti slava Jeruzalema“, besede, ki jih obrača sv. Cerkev na Marijo in ji done iz angeljskih pozdravov v slavni sprejem na dan vnebovzetja. Ester stoji bolj zadaj za Judito v senci sè žezlom v rokah. Ob levem robu te slike so zopet trije

petje družih angeljev spremljajoči angelji, podobni onim, ki smo jih opisali pri sliki Adama in Eve in družijo to sliko z naslednjo presv. Trojice.

To zadnjo sliko presv. Trojice nad orgljami bi bili morali prvo popisati, saj je presv. Trojica središče in vzrok vsega nebeškega veselja. Toda šli smo radi lažjega pregleda po vrsti, zato jo moramo popisati tu.

Ta slika je na posameznih osebah najbolj bogata.* Visoko gori je golob — podoba sv. Duha, ki razliva bogate žarke na vse strani. Na desni pod njim stoji Jezus na oblakih, ravnokar je vstal in hoče svoji Materi naproti; na levi Sina sedi na oblaku Bog Oče, držeč zemeljsko kroglo v levici, gleda na Marijo na nasprotni strani in kaže na krono, katero drži pod njim angelj z velumom in jo z obema rokama dviga kvišku proti nebeškemu Očetu. Pod Sinom je drugi angelj v nebesno modrem oblačilu, ki drži kraljevo žezlo z velumom v obeh rokah. Nekoliko pod njim je nadangelj Gabrijel v zlati dalmatiki z lilijo v levici, z desno pa kaže na presv. Trojico, ki ima ravnokar kronati Marijo. Četrti angelj pa ima čez roko obešen nebesno moder kraljevi plašč, pripravljen za nebeško Kraljico. Namen te slike pa še bolj pojasnuje skupina angeljev v spodnjem delu tega polja. V sredini razpenja velik angelj trak z napisom: „Pridi boš kronana“. Po dva manjša angelja ob straneh tega razpenjata trak dalje in kažeta napis: „Pridi“. „Pridi“. Pod trakom je erdeč venec, ki se vije in križa s trakom v lepo celoto. Vsi ti angelji pojo: Pridi boš kronana — Pridi — Pridi —. Ž njimi se v celoto družijo angelji v sosednih dveh poljih kaker smo prej omenili.

Če pogledamo na celoto slik v osmerih poljih kupole, se čutimo povzdignjene v nebeške višave in uživamo radost, ki vlada v nebesih nad Marijinim vnebovzetjem. Vse skupine tvorijo eno samo celoto. Gola rebra, ki delijo kupolo na osem delov, kar nič ne motijo. Slikar je povsod našel neprisiljeno vez mej posameznimi skupinami. Prva tri polja veže v celoto venec, zadnja tri pojoči angelji, ki se spajajo v en kor, srednja štiri polja pa druge osebe ali s pogledi, ali z rokami, ali s tem, da se cela skupina zgublja v daljavi in prehaja v naslednje polje. Lepo je tudi spojena v celoto spodnja skupina z gornjo skupino s tem, da sega venec iz zgornje skupine doli do Marijinega groba, da sipajo angelji cvetje od zgoraj na Marijin grob, aposteljni ga pa spodaj pobirajo in se ozirajo nekateri navzgor.

* * *

Druga vrsta slik je razvrščena v srednjem delu na stenah mej kupolo in temeljnimi stenami ladje. Ta prostor je približno pet metrov visok in je predrt v spodnjem delu na vsaki strani v drugi in tretji steni osme-

* Ta popis je pisavec teh vrst pokazal slikarju z opazko, naj ga opozori, če je kaj nápak zapisal. Njegove opazke, za katere se mu tu prijazno zahvali, je pri spisu vpošteval. Pri tej sliki smo pa njegovo opazko tu sem postavili. Glasl se: »Vi pravite: Ta slika je na osebah najbolj bogata! Hvala lepa! Meni se pa zdi najbolj uboga. Pa tega nisem jaz kriv, ampak komislija, ki mi je rekla, naj gledam, da ne bodo slike preobložene. Jaz bi bil presv. Trojico po svoje bolj bogato opremil. Saj ima škof pri vsaki azistenci več ljudi, kot je pa tu angeljev. Je že kar je«.

rokota s približno poldrugi meter visokimi dvojnimi okni, ki spuščajo svetlobo skozi navadno steklo v notranjost cerkve — ta okna pogled na slike motijo — prvi dve steni imate pa slepa okna. Cela je v tem delu ladje le prednja stena, zadnja je deloma zakrita z omaro za orglje. Te okoliščine je moral slikar upoštevati. Zato je cela stena poslikana le spredaj nad oblokom presbiterija, zadnja nad orgljami ima napis, družih šest, z okni predrte stene, pa nosijo nad okni vsaka svojo sliko jajčaste oblike opasane v lep v baročnem slogu slikan okvir.

Slikar je gotovo tu resno premišljeval, kako naj izpolni te prostore. Prišel je na prav izvirno in izvrstno misel. Pod sliko marije vnebesavzete ni bolj primerne slike ko Marijin grob z apostoli. Prostora za tako sliko ima na tem mestu dovolj. V nadaljnjih šesterih delih pa zavzemajo okna tretjino višine, zato je dal posamezne slike v okvir in jim dal obliko elipse (ležečega jajca). Premer elipse meri v dolžni 3·40 m, v višini 2·45 m. Kaj naj naslika? V nebesih vlada veselje nad Marijinim prihodom, veselje naj vlada tudi na zemlji nad Marijinim poveličanjem. Zato je naslikal tu prve šestere skrivnosti serafinskega rožnega venca, zadnja skrivnost je pa že naslikana v Marijinem vnebovzetju, v poglavitni sliki, v kateri se na ta način združuje celota vseh slik.

Slike v elipsah predstavljajo na epistelski strani (od presbiterija proti vratom): 1. Marijino oznanenje, 2. Marijino obiskanje, 3. Jezusovo rojstvo; na evangelijski strani (od vrat proti presbiteriju): 4. Modri molijo Jezusa, 5. Dvanajstletni Jezus v templju, 6. Jezus se po vstajenju Mariji prikaže. Sedma skrivnost je pa Marijino vnebovzetje.

(Konec prilh.)

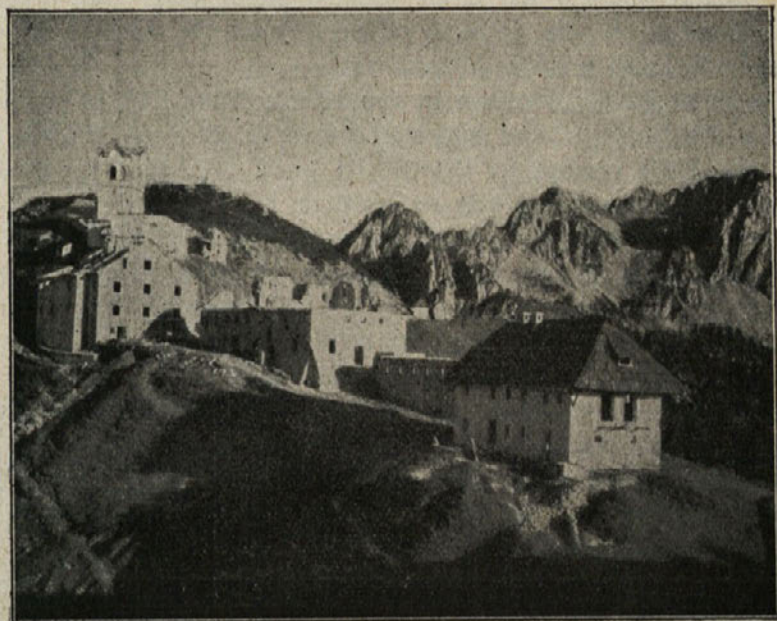

Kako je na Sv. Višarjah.

Našim bravcem je znano, da so tudi naše Višarje (Lušarje) v vojski pogorele in veliko trpele, malokaterim nekedanjim romarjem je pa znano, kako je sedaj tam gori. Pred nekaj tjedni je bil pri nas p. Pij Žankar, ki nam je o Višarjah sledeče povedal.

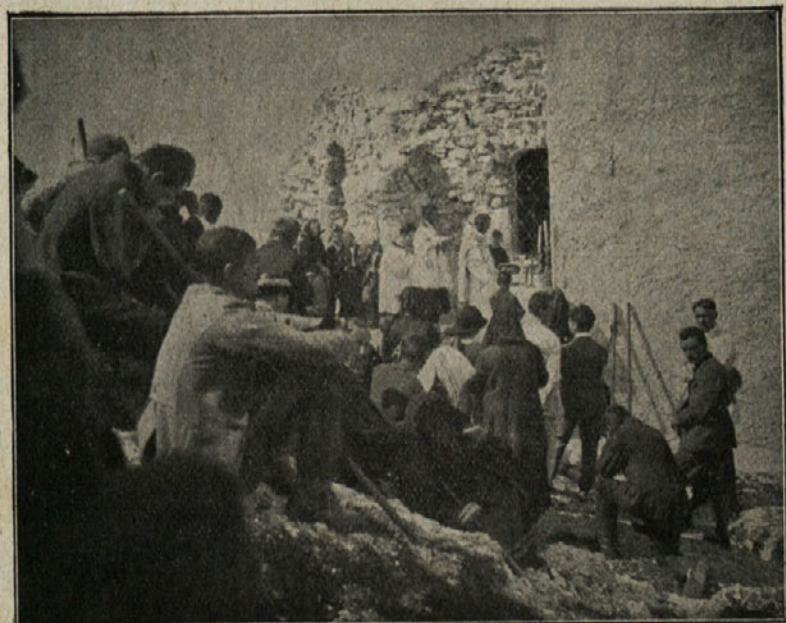
Cerkev je v vojski pogorela; ostale so le stene, kameniti altarji in pridžnica. Od sten je zahodna (listna) stran t. j. kapelica sv. Jožefa in zakristija razbita, druge tri še stojijo; nad velikim altarjem je še oblok, toda deloma preluknjan. Od velikega altarja je nastavek ohranjen, razbite so pa stopnjice in menza. Stranski altar nasproti pridžnice in pridžnica stojita cela, podobe ž njih (relijeфе) so nepoklicane roke odnesle; druga dva stranska altarja (sv. Jožefa in sv. Ane) sta deloma uničena, tako da bi se dal iz ostankov obeh en altar napraviti. Leseni pevski kor in orglje je ogenj uničil. Zidovje zvonika stoji, zvonovi so se pri požaru raztopili, spodnji obroč velikega zvona je ostal in so ga v času vojske imeli v Beljaku razstavljenega. Kako je sedaj na Višarjah, ti kaže slika.

Stopnjic od cerkve do župnišča ni več. Župnišče se vsem pohištvom in opravo je vničeno, ravno tako spodnji hiši; do golih sten je vse razde-

jano, le zadnja hiša ni pogorela, pa tudi od te stojijo le gole stene in streha, drugega nič. Prodajalnice so pogorele, drevesa na vrhu so pa deloma požagana, deloma posekana.

Kip [višarske Matere božje] je bil rešen. Od rožnovenske nedelje lanskega leta dalje je vsako nedeljo in ob praznikih izpostavljen javnemu če-

ščenju na glavnem altarju v Žabnicah, druge dneve je pa shranjen. Letos so imeli na veliki šmaren na Višarjah sv. mašo na prostem ob cerkvenem zidu za velikim altarjem na južno vzhodni strani kaker kaže druga slika. Okno, ki je videti na sliki, je okno od presbiterija. Sv. maše se je vdeležilo nad tisoč ljudi, ki so prišli iz bližnjih vasi.

Dela za popravljanje cerkve in župnišča že pripravljajo na stroške laške vlade. Župnišče mislijo letos pod streho spraviti, za drugo zidanje pa žgo apno in spravljajo cement na Višarje, da bodo prihodnjo spomlad začeli popravljati cerkev; na druge hiše pa sedaj ne mislijo.

Romarji so popolnoma izostali, saj ni nobene božje službe na Višarjah. Vlak vozi do Trbiža in dalje proti Žabnicam, pa nima nobene prave zveze. Sicer je pa za nas Jugoslovence potovanje na Višarje zelo otežkočeno tudi radi potnega lista, ki je zelo drag, ker so Višarje pod laško oblastjo, kaker Sv. Gora pri Gorici. — Bog ve, kedaj bomo zopet postali ljudje. Živimo v razmerah kaker Bog ne bi bil zemlje vstvaril za vse ljudi, ampak samo za framasone. Govorili so kaker Mesijevi nasprotniki: „Zdrobimo njih vezi in vrzimo sè sebe njih jarem.“ „On pa, ki biva v nebesih, se jim smeje in Gospod jih zaničuje. In sedaj kralji spoznajte, dajte se podučiti vi, ki sodite zemljo“ (Ps. 2. 3—4, 10.)

Razgled po serafinskem svetu.

Prošnja. — Predragi tretjeredniki! Moj prednik blagega spomina p. Avguštin Čampa Vas je pred nedavnim časom prosil, da bi po svojih močeh darovali za kruhe sv. Antona v pomoč ubožnim dijakom, ki stanujejo pri frančiškanih v Novem mestu. Dijaški zavod smo v smislu tridentinskega cerkvenega zbora, najnovejše želje sv. Stoljce v Rimu in na ukaz preč. generaljnega ministra našega reda spremenili v serafinski dijaški zavod („Serafinski kolegij“). Notri sprejemamo v začetku vsakega šolskega leta pridne dijake, ki so z dobrim uspehom dovršili prvi, drugi ali tretji razred gimnazije na Slovenskem in imajo resno voljo po končanem četrtem gimnazijskem razredu stopiti v frančiškanski red. Ker je zavod za naš red velike važnosti, dohodkov pa ni in posamezni naši samostani sami komaj za silo shajajo, zato se obračam na dobrotnike sploh, posebej še na Vas tretjeredniki in prosim, da bi premožniši z izdatno miloščino, ubožniši pa z molitvijo podpirali ta zavod, ki bo donášal potrebno število duhovnikov za naš red. Darove lahko oddajate voditeljem tretjega reda v bližnjem frančiškanskem samostanu, ali jih pošiljajte z označenjem „za serafinski kolegij“ na uredništvo „Cvetja“ v Frančiškanskem samostanu v Ljubljani, ki bo sprejete darove na platnicah naznanjalo. To bodo kruhi sy. Antona za uboge dijake v našem zavodu. — Bog povrni tisočerno!

*P. Marijofil Holeček,
provincijal.*

P. Kalist Heric, zlatomašnik.

Dne 22. oktobra t. l. je obhajal p. Kalist Heric v mariborski baziliki, ki je delo njegovega truda, svojo zlato sv. mašo. Rojen je bil 8. marca 1850. l. v Vučji vasi župnije Sv. Križa pri Ljutomeru. Po končani maturi je vstopil v frančiškanski red 17. septembra 1868; štiri leta na to je napravil slovesne obljube in bil istega leta 20. okt. v mašnika posvečen. Bival je kratek čas pri Sv. Trojici, drugače menda celi čas v Mariboru, kjer je bil do letos celih 40 let upravitelj župnije, v redu pa pred leti definitor in kustos. Kar je dobrega storil, bo poplačal Bog. — Mi mu v svojem imenu in v imenu tretjerednikov častitamo k zlatomašniški časti in mu želimo vse dobro.

Ljubljanska tretjeredna skupščina je v septembru napravila romanje k Novi Štiti v ribniški dolini. — Za časa bivanja ap. nuncija nadškofa dr. Pellegrinetti-ja se je šla poklonit po moških zastopnikih odličnemu gospodu, ki se je za tretji red zelo zajemal; ta zastopnik Sv. Očeta v Jugoslaviji je že sam v tretjem redu 27 let; star je 47 let. — Za praznik sv. o. Frančiška smo obhajali tridnevno pobožnost z dvema pridigama na dan.

Nazarsko tretjeredno okrožje je priredilo na praznik sv. o. Frančiška skupni shod; prišli so tretjeredniki iz raznih župnij. Ker je bila pri tej priložnosti tudi vizitacija in zborovanje voditeljev, so sklenili, naj se ob priliki ustanovijo samostojne nove skupščine pri Sv. Fr. Ksaveriju, v Mozirju in v Rečici na Paki.

V Mariboru so ustanovili 21. avg. t. l. skupščino duhovnikov tretjega reda. Dne 15. sept. so imeli prvi mesečni shod, katerega so se vdeležili mariborski duhovniki tretjega reda in predstojnik skupščine g. svetnik Jožef Čede. Napravili bodo „statuta“, o katerih bomo drugič več sporočili. — Podobna skupščina bi bila dobra tudi za Ljubljano.

Za bolniško postrežbo ste se na novo oglasili dve tretjerednici iz nazarske skupščine. Polagoma se gibljemo. Če bi bilo malo več zajemanja za to veliko in koristno potrebo od strani voditeljev in odborov, bi šlo hitreje. Dajte se zganiti, saj bo šlo, če bomo vsi skupaj zastavili svoje moči.

Svetogorsko podobo M. B. so 2. oktobra prenesli z veliko slavnostjo nazaj na Sv. goro v novo začasno cerkev. Slovesnosti se je vdeležilo — tako je pisala „Goriška Straža“ — 50.000 ljudi. Dobili so tudi štiri nove velike zvonove; večji tehta 44 kvintalov ali 72 starih centov.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Neka oseba za ljubo zdravje in da bi se ji izpolnila najbolj goreča želja. — Več bolnih oseb.

II. Pokojni udje tretjerednih skupščin:

1. **ljubljske**: Mar. Rovšek, Mar. Nučič, Ivana Mazi, Frančiška Hribar, Frančiška Bokavšek, Blaž Bračko, Henrik Štraus, Julijana Hladnik, Katr. Brezovar, Ana Perikle, Marija Osterman, Gregorač Helena, zaupnica, Osterman Marija.

2. **sostrske**: Marija Sojer.

3. **kamniške**: Terezija Mrak, Lavrencij Šavel iz Rudnika (40 let v III. r.) Marija Primar, Mar. Podbevšek iz Doba.

4. **gorjanske**: Mar. Stare, Mar. Jan, Mar. Kogej, Ana Mandelc (vse štiri so bile naročnice Cvetja).

5. **drežniške na Goriškem**: Jožef Gorenjšček, Jernej in Ana Brginc, Terezija in Katr. Uršič, Katr. Rakušček, Mar. Volarič, Štefanija Bizjak, Mar. Ivančič.

6. **mariborskega okrožja**: S. Saba Čorič † 29. IX. 1922 v Kamnici. — Sv. Ožbalt: Katarina Radih. — Sv. Lenart pri Velikinedelji: Apolonija Sirc. — Laporje: Apolonija Pivec. — Puščava: M. Medved, M. Zorec, El. Iglar, Ter. Stopajnik. — Sv. Križ pri Ljutomeru: Alojzija Peršak, Julijana Cimerman, Ivana Vavpotič, Marjeta Domanjko, Ana Kolar, Urša Skuhala, M. Korošec, Ter. Stibler, M. Stiberc, Ter. Skuhala, Jozefa Domanjko, Jožefa Jelen. — Veržej: Frančiška Cof, M. Smreker, El. Avar, Ivana Toplak. — Sp. Polskava: M. Verbek. — Sv. Marija ob Pesnici: Neža Marko, Franc Vaka. — Jarenina: Terezija Weingerl † v Gradcu. — Sv. Jakob v Slov. goricah: Alojzija Kebrič, A. Zorec, Frančiška Dvoršak, M. Petrič. — Kamnica: Fr. Kresl, Al. Zorko, Julija Puhmann, Janez Potočnik, Jurij Hlebič. — Maribor: M. Pišinger, A. Podgoršek, Matilda Ornik. — Svečina: Ter. Pečenik, Antonija Maurič, M. Gamse, M. Rajh, M. Puhl, Vincenc Kirbiš, M. Krajnc, Neža Flucher. — Remšnik: Valentin Golob, Miha Vezonik, Roza Ropat, M. Renart, Brigita Čern. Šolska sestra Metodija Kališek.

III. Pokojni udje franč. misijon. družbe v Mariboru: Jožef Regula in Štefan Pliberšek iz Maribora, Janez Lajh in Jozefa Vojska od Sv. Lovrenca v Slov. gor., Marija Zemljč iz Konjic.

Zahvala za uslišano molitev.

T. I. iz I. se zahvaljuje presv. Srcema, sv. Jožefu, Frančišku, Antonu P., Sebastijanu za rešitev v težki zadevi. — R. G. se zahvaljuje presv. S. Jez., luški Materi božji in sv. Ant. za ozdravljenje sestre. (Dar smo obrnili za bolnike.) — Zgubila sem dve meni dragoceni stvari. Ko sem zgubila tudi upanje, da ju dobim nazaj, sem se še z devetdnevnimi obrnili na sv. Antona in bl. Terezijo od detéta Jezusa ter obljubila javno zahvalo v Cvetju. Čez več mesecev sem dobila obojno nazaj. Za to dobroto izrekam presrčno zahvalo. Marija Letnik. — Zahvalim se Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu za uslišanje v bolezn. C. Cerar. (Dar smo obrnili Cvetju v podporo).

Priporočajte in širite Cvetje!

Natis dovolil: P. Marijofil Holeček, prov. — Vredil P. Salvator Zobec.

moremo spuščati v noben razgovor, ker bi bil brez vspeha. Če Vam bo po tem še kaj nejasno, bomo po svojih močeh radi postregli. Toliko v odgovor na Vaše cenjeno pismo z ozirom na trdi / . — Kar tiče izgovor črk v raznih jezikih, bi bilo brezuspešno obračati se na te ali druge vrste šolskih svetov. Mi smo sploh mnenja, da nobena vrsta šolskih svetov nima pravice določevati, kako se izgovarja ali piše ta ali ona beseda, črka ali pismenka. Ti in vsi „merodajni“ morajo in oblastniki imajo dolžnost in pravico določati za šolo to, kar se vjema z dokazano resnico in sè zgodovinskim razvojem jezika, nimajo pa pravice svojevoljno kaj določati za šolo ali naš jezik, kar bi bilo proti resnici. Prav zato, ker se izgovor trdega / za kratek u sklada z resnico, zato smo določbo pokrajinske uprave naznanili in pozdravili ko veselo novico. Do tega časa so se namreč te vrste gospodje držali neresnice, ker so trdi / izgovarjali za topljeni ali srednji / in so učili otroke v šoli neresnico, ki je kvarila našo lepo slovenščino. — Nadalje pišete:

»Merodajniki bi se zamogli pogovoriti in odločiti, ktere najboljše črke bi izvolili, da bi se ravno ene in iste rabile v vsakem jeziku. Zdaj pa na primer cirilski p izgovarjamo v latinici kot »p«, v cirilici pa kot »r«.

Gospod! Te želje in nadaljne v pismu izražene bote nesli neizpolnjene v grob.

„Ali je to tudi sklenjeno, da se v sredi, stari trdi /,“ izgovarja za „v“ . . .“ pišete proti koncu pisma. Sklenjeno je to že davno, četudi pokrajinska uprava tega ni določila za šole. Narod je sklenil, ker tako govori in merodajni učitelji imajo dolžnost tako učiti v šoli, kaker je prav, tedaj trdi / na koncu in sredi besed izgovarjati ko kratek u. Sicer pa preberite, kar smo v začetku navedli, potem se pa zopet lahko oglasite.

Glede cirilice je pa naše mnenje, da je cirilica za nas Slovence častitljiva starina, za vsakidanje življenje je pa preokorna. Vse, kar so vladajoči krogi dosedaj Slovencem dali so edino napisi na železniških postajah v cirilici. Ali mislite, da so nas s tem kaj daleč naprej potisnili? Mi cirilico spoštujemo, tistih, ki jo vsiljujejo, pa prav nič. Ali menite, da nas bodo radi nje drugi občudovali, se nas bali, ali da se je bodo Francozi, Nemci, Angleži, Lahi čelo poprijeli, da bodo mogli z nami občevati? Ne bodite vender domišljavi. Če bomo hoteli književna dela družih brati, jih bomo morali v latinici, če bomo hoteli z drugimi narodi ostati v dotiki in ž njimi pismeno občevati, bomo morali rabiti latinico. Brez zamere! Pa zdravi ostanite!

Darovi.

Kruhi sv. Antona: Eržen Marija Ojstri verh — Selca 80 K, Zupančič Valentin župnik Polhov gradec 50 D. Iz Kamnika za dijake 110 D in 1 gl v srebru. N. za dijake 25 D, N. 3 D (za dijake). Kernc Nežika za Afriko 50 D.

Za Cvetje: Škafar Jožef, Beltinci 10 D. Več ljubljanskih tretjerednikov 40 D. N. z Brezja 100 D, N. 100 lir, N. iz Ljubljane 10 D.

Za bolniško postrežbo: Balažič Martin, Odranci 30 D; Tretjeredniki v Štangi 50 D, N. iz Sinje Gorice pri Vihniku 10 D, Tavčar s Črnega vrha 10 D, Dvanajst ljubljanskih tretjerednic 530 D.

Za frančiškanske misijone v Ljubljani: Debevc Janez 10 D, župni urad Cerklje 100 D (najpotrebniši) Brožič Marjeta 20 D, od prokurature 147 D, iz Kamnika 16 D 50 p, N. pro fratrui na biri 100 D. — N. za kitaj. dečka Vikica 10 D, N. za kitaj. dečka 50 D, Zajc Neža za dečka Ivana 30 K. — V Mariboru: Gg. župniki: M. Štrakl 75 K, Fr. Božiček 124 K, Fr. Volčič 186 K, M. Zemljič 723 K, Fr. Horvat 35 K, J. Čede 146 K, E. Vračko 400 K, A. Gliebe dekan 18 K. Drugi pospeševalci: Frančiška Stranjšak 764 K, I. Družović 64 80 K, N. Auguštnier 64 K, A. Gsellmann 40 K. III. red v Sp. Polskavi 78 K. Stari trg 20 K. Posamezni darovi: Po p. Emeriku 40 K, Emilija Glumač za odkup 1 zamorčka Jožef, Anton 400 K, El. Glumač za odkup pagančka Jožef 288 K, M. Matjašič za odkup

2 otrok Anton in Jožef 66 K, Anton Erhatič (Ruše) za odkup zamorčka 400 K, Neimenovana iz Cirkovic za odkup 2 zamorčkov Anton in Jožef 400 K, Neimenovan za odkup kitajskih otrok: Gregor, Ilnac, Marjeta 180 K, družina Šuc (Poljčane) 46 K, M. Müller 40 K, M. Veršič 25 K, M. Aleksič 20 K, M. Goršič 31 K, M. Voršič 60 K, Jozefa Lip (Sv. Lovrenc v Puščavi) 12 K, Julijana Rotar 40 K, M. Kirhof 100 K, M. Binko 20 K, Ter. Hojnik 52 K, A. Jančič 40 K, K. Kirbiš (Sv. Martin) 40 K, 4 neimenovani po 30, 5, 5 in 64 K. — Iz Kamnika: 281 K, iz Brežic 64 K, iz Nazareta 678 K.

Za afrikanse misijone 5 D.

Tretjeredne vaje za november in december 1922.

Ljubljana: Mesečni shod: 19. nov. in 17. dec. ob polu 5. pop.; za zamudnike naslednji dan ob 5. uri zjutraj v dvorani. — Poduk za novince: 26. nov. in 26. dec. ob 4. pop. — Sprejem novih udov 19. nov. takoj po litanijah. — Odborne seje za moške: 26. dec. ob polu 11. uri; za ženske: 5. nov. in 31. dec. ob 4. pop. — **Kamnik:** Mesečni shod: 26. nov. in 24. dec. Vsakikrat pred shodom odborna seja, po shodu nauk za novince. — **Maribor in Sv. Trojica:** Mesečni shod: 5. nov. in 8. dec. V drugih skupščinah: Mesečni shod: po navadi.

Sprejemnice za tretji red, 2 D. Poduk o tretjem redu, 5 D. Molitve pred shodom in po shodu, 1 K. Obred za sprejem in objube, 2 K. Litanije treh redov sv. o. Fr. 1 K 40 ima v zalogi tretji red v Ljubljani.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1922.

November.

December.

1 S	P.O.	Vsi sveti.	1 P	P.O.	Bl. Anton Bonfd. 1. r.
2 Č	PO.	Verne duše	2 S	p.o.	Sv. Bibijana m.
3 P	p.o.	Bl. Rajnerij, 1. r.	3 N		1. adventna. Sv. Fr. Ksav.
4 S	p.o.	Sv. Karol Borm. šk. 3. r.	4 P		Sv. Peter Krizolog c. uč.
5 N		22. po bink.	5 T	p.o.	Bl. Nikolaj Tavilejski m. 1. r.
6 P		Sv. Hel. Enzelmina 2. r.	6 S		Sv. Nikolaj šk.
7 T	p.o.	7. dan v osmini	7 Č		post. Sv. Ambrož šk. c. uč.
8 S		Osmina vseh svetih	8 P	PO.VO.	Brezmadežno spočetje D. M.
9 Č		Posveč. bazilike pr. Odr. Sv. Bož.	9 S		Bl. Elizab. in Delfina 3. r.
10 P		Sv. Andrej Avelinski	10 N		2. adv. Bl. Peter Sijenski 3. r.
11 S		Sv. Martin, šk.	11 P		Bl. Hugolin 3. r.
12 N		23. po bink. Bl. G. in J. 1, 3. r.	12 S	p.o.	Najdenje trupla sv. o. Fr.
13 P	P.O.	Sv. Didak 1. r.	13 T		Sv. Lucija m.
14 T	P.O.	Sv. Jozafat, šk. m.	14 Č		Bl. Konrad 1. r. in Bartol 3. r.
15 S		Sv. Gertruda (Jedert), m.	15 P		Osmina brezmadž. spočet.
16 Č	P.O.	Sv. Agneza Asiška 2. r.	16 S		Sv. Evzebij m.
17 P		Bl. Salomea 2. r. in Ivana S. 3. r.	17 N		3. adv.
18 S		Posveč. c. sv. ap. Petra in Pavla	18 P		Sv. maša in molitve od dneva
19 N	PO.VO.	24. po bink. Sv. Elizb. Og. 3. r.	19 T	p.o.	Sv. maša in molitve od dneva
20 P		Sv. Feliks Valvaški	20 S		kvatna. Sv. m. in mol. od dn.
21 T	p.o.VO.	Darovanje D. M.	21 Č		Sv. Tomaž ap.
22 S		Sv. Cecilija, m.	22 P		kvatni. Sv. m. in molt. od dn.
23 Č		Sv. Klemen, pap. m.	23 S		kvatna. Bl. Nikolaj F. 1. r.
24 P		Sv. Janez od Križa	24 N		4. adv.
25 S	V.O.	Sv. Katarina, d. m.	25 P	PO.VO.	Božič
26 N	P.O.	25. po bink. Sv. Leon. Port. 1. r.	26 T	p.o.	Sv. Štefan m.
27 P		Bl. Bernardin in Humil 1. r.	27 S		Sv. Janez ap. ev.
28 T	P.O.	Sv. Jakob iz Marke 1. r.	28 Č		Sv. nedolžni otročiči
29 S	PO.	Vsi sveti treh redov sv. Fr.	29 P		Sv. Tomaž šk. m.
30 Č		Sv. Andrej ap.	30 S		Bl. Marjeta in Matija 2. r.
			31 N		mej osmino.

Op.: OP. pomeni popolni odpustek, s p. o. je zaznamovan odpustek za prve petke in sobote ter vse torke, VO = vesoljna odveza.